

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN DESTİNASYON SEÇİMİNE ETKİSİ

THE IMPACT OF CLIMATE CHANGE ON DESTINATION CHOICE

Gökhan ONAT¹

Geliş Tarihi:

24.11.2024

Kabul Tarihi:

5.12.2024

Yayın Tarihi:

23.12.2024

Anahtar Kelimeler

İklim değişikliği
Sürdürülebilir turizm,
Destinasyon seçimi

Keywords

Climate change,
Sustainable tourism,
Destination choice.

ÖZET

İklim değişikliği, doğal çevre ve sosyo-ekonomik sistemlerde dönüşümlere yol açarak birçok sektörü etkilemektedir. Turizm sektörü, iklim değişikliğinden en fazla etkilenen alanlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Kış turizmi destinasyonlarında kar seviyesindeki azalmalar ve kıyı bölgelerinde yükselen deniz seviyeleri gibi etkiler, turistlerin destinasyon seçimlerini değiştirmekte ve sektörün sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Bu nedenle mevcut çalışma, iklim değişikliğinin turizm destinasyonu seçimleri üzerindeki etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmada, iklim değişikliğinin destinasyon seçimine etkisini analiz etmek için literatürdeki çalışmaların incelenmesini ve derinlemesine değerlendirilmesini sağlayan geleneksel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, konunun çok boyutlu yapısını anlamaya ve iklim değişikliğinin turizm sektörüne yönelik etkilerini kapsamlı bir şekilde ortaya koymaya olanak tanımıştır. Araştırmada, bu etkileri analiz etmek için literatürdeki 15 farklı çalışma incelenmiş ve Tablo 1'de doğrudan konuyla doğrudan ilgili 10 çalışma derinlemesine değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda, iklim değişikliğinin kış ve kıyı turizmi destinasyonlarının çekiciliğini azalttığı, turist tercihlerini değiştirdiği ve turizm sektörünün sürdürülebilirliğini tehdit ettiği tespit edilmiştir. Araştırma, turizm sektöründe adaptasyon stratejilerinin geliştirilmesinin önemini vurgulamaktadır.

ABSTRACT

Climate change affects many sectors by causing transformations in the natural environment and socio-economic systems. The tourism sector stands out as one of the areas most affected by climate change. Impacts such as decreasing snow levels in winter tourism destinations and rising sea levels in coastal areas change tourists' destination choices and threaten the sustainability of the sector. Therefore, the current study aims to reveal the effects of climate change on tourism destination choices. In order to analyze the impact of climate change on destination choice, the traditional content analysis method was used in the study, which enables the review and in-depth evaluation of studies in the literature. This method allowed to understand the multidimensional nature of the issue and to comprehensively reveal the impacts of climate change on the tourism sector. In the study, 15 different studies in the literature were reviewed to analyze these impacts and 10 studies directly related to the topic in Table 1 were evaluated in depth. The study concluded that climate change reduces the attractiveness of winter and coastal tourism destinations, changes tourist preferences and threatens the sustainability of the tourism sector. The research emphasizes the importance of developing adaptation strategies in the tourism sector.

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Turizm Fakültesi/Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, gokhan.onat@erdogan.edu.tr ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5072-948X>

1. Giriş

Küresel iklim değişikliği, doğal sistemler ve insan yaşamı üzerindeki çok boyutlu etkileriyle, günümüzün en kritik çevresel ve toplumsal sorunlarından biridir (Bothe, 2018). İklim, uzun vadeli atmosferik eğilimleri tanımlarken, bu eğilimlerin bozulması aşırı hava olayları, kuraklıklar, sıcaklık dalgalanmaları ve deniz seviyesindeki yükselmeler gibi ciddi sonuçlara yol açmaktadır (Şengül, 2024). Bu değişimler yalnızca çevreyi değil, ekonomik istikrarı ve sosyal yapıları da tehdit ederek toplumların sürdürülebilirliğini risk altına sokmaktadır (Türkeş, 2022; Yılmaztürk, 2023).

Turizm sektörü, iklim değişikliğinin etkilerinden en çok etkilenen alanlardan biridir (Aslan ve diğerleri., 2024). İklim değişikliği, turizm destinasyonlarının çekiciliğini ve sürdürülebilirliğini doğrudan etkileyerek, turistlerin destinasyon seçimlerinde belirleyici bir faktör haline gelmiştir (Scott ve diğerleri, 2008; Wilkins ve diğerleri, 2017). Örneğin, kış turizmi için gerekli olan kar seviyelerindeki azalmalar, kıyı bölgelerindeki yükselen deniz seviyeleri ve sıcaklık artışları gibi olgular, turizm hareketlerini yeniden şekillendirmektedir (Karadeniz ve diğerleri, 2018). Bu durum, sadece turistik faaliyetlerin azalmasıyla değil, aynı zamanda bölgesel ekonomik kayıplar ve toplumsal refah üzerindeki etkileriyle de kendini göstermektedir (Ahmed & Helhel, 2022).

Araştırmanın temel amacı, iklim değişikliğinin destinasyon seçimi üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde ikincil verilerden yararlanarak incelemektir. İklim değişikliğinin destinasyon seçimini nasıl etkilediğinin ortaya koyulması, turizm sektörü için sürdürülebilir politikalar geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Çalışma, aynı zamanda, destinasyon yöneticilerine ve politika yapıcılara iklim değişikliğiyle mücadelede rehberlik edecek stratejik bilgiler sunmayı hedeflemektedir. Bu çalışmada ele alınan iklim değişikliği, yalnızca mevcut turizm trendlerini değil, aynı zamanda sektörün uzun vadeli sürdürülebilirliğini de tehdit etmektedir. İklim değişikliği kaynaklı çevresel değişimlerin turizm üzerindeki etkilerinin anlaşılması, destinasyonların yönetim ve pazarlama stratejilerinin yanı sıra, ulusal ve uluslararası düzeyde alınacak önlemler için kritik bir temel oluşturacaktır. Literatürde iklim değişikliğinin destinasyon tercihi doğrudan veya dolaylı etkilerini ele alan çalışmalar incelenerek mevcut çalışma için oluşturulan araştırma sorusu açıklanmaya çalışılacaktır. Literatürdeki ilgili çalışmaların bir araya getirilerek sonuçlarının özetlenmesi ve ortak noktalarının belirlenmesi açısından da önem arz etmektedir. Mevcut çalışmada geleneksel içerik analizi kullanılmıştır. Geleneksel içerik analizi araştırmacıya derinlemesine bilgi edinmesinde büyük avantaj sağlamaktadır (Çalık & Sözbilir, 2014). Ayrıca turizm sektörü açısından iklim değişikliğinin destinasyon seçimine etkisinin ortaya konulması turizm sektörünün sürdürülebilirliğini ve adaptasyon kapasitesini artırmaya yönelik önemli bir adım olarak da değerlendirilmektedir.

2. İklim Değişikliği

İklim Türk Dil Kurumu (2024)'de "yeryüzünün herhangi bir yerinde hava olaylarına bağlı olarak gerçekleşen etkilerin uzun yılların ortalamasına dayanan durumu" şeklinde tanımlanmaktadır. İklim, belirli bir bölgedeki uzun vadeli sıcaklık, nem, rüzgâr ve yağış modellerini ifade etmek içinde kullanılabilir. Kısa vadeli atmosferik koşulları tanımlayan hava durumundan farklı olarak iklim, bu koşullardaki uzun dönemli istatistiksel eğilimleri de kapsamaktadır. İklimi anlamak hem doğal süreçleri hem de çevredeki insan kaynaklı değişiklikleri analiz etmek için çok önemlidir (Bothe, 2018; Werndl, 2016). Bilimsel tanımının ötesinde iklim, ekolojik sistemleri, insan refahını ve ekonomik istikrarı şekillendiren kilit bir faktör şeklinde ifade edilebilir. İklim değişikliği ise, "Nedeni ne olursa olsun iklim koşullarındaki büyük ölçekli (küresel) ve önemli yerel etkileri bulunan, uzun süreli ve yavaş gelişen değişiklikler" olarak tanımlanabilir (Türkeş, 1997'den aktaran Türkeş ve diğerleri, 2000: 2) ve bu değişiklikler, doğal süreçler kadar insan faaliyetlerinin bir sonucu olarak da ortaya çıkabilmektedir. Özellikle sanayi devrimi sonrası insan kaynaklı sera gazı emisyonlarının hızla artması, iklim değişikliğini daha da hızlandırmıştır (Şengül, 2024; Tan, 2023). Atmosferdeki karbondioksit ve diğer sera gazlarının birikimi, küresel ısınmaya yol açarak iklim sisteminde köklü değişikliklere neden olmaktadır (Türkeş, 2022; Yaman & Yenigül, 2022). Bu durum, iklim dengesini bozarak aşırı hava olaylarının (örneğin, şiddetli fırtınalar, kuraklıklar veya aşırı sıcaklık dalgalanmaları) daha sık görülmesine yol açmaktadır (İrmak, 2023).

İklim değişikliğine yol açan başlıca faktörler arasında fosil yakıtların kullanımı, sanayileşme, tarımsal uygulamalar ve ormansızlaşma yer almaktadır (Şengül, 2024). Bu faaliyetler sera gazı emisyonlarını artırarak iklim değişikliğine neden olmaktadır (Yılmaztürk, 2023). Sanayi devrimiyle artan enerji ihtiyacı, fosil yakıt kullanımının da artmasına neden olmuştur (Şengül, 2024). Tarımsal faaliyetler ve arazi kullanımındaki değişiklikler ise yalnızca sera gazı emisyonlarını artırmakla kalmayıp, doğal ekosistemlerin dengesini de olumsuz etkilemektedir (Türkeş, 2014). Kentleşme ve nüfus artışı gibi sosyal faktörler de doğal kaynakların aşırı tüketilmesine ve çevresel tahribata neden olarak iklim değişikliğini hızlandıran diğer faktörlerdir (Yılmaztürk, 2023).

İklim değişikliği yalnızca çevresel bir sorun olmaktan öte, sosyal ve ekonomik boyutları olan karmaşık ve dünya için önemli bir mesele durumundadır. Bu durum, “iklim mültecileri” olarak adlandırılan ve yaşadıkları bölgeleri terk etmek zorunda kalan bireylerin sayısını artırmakta; sosyal adalet ve insan hakları açısından önemli sorunlara yol açmaktadır (Artan, 2024; Topgül & Beytaş, 2022). Ayrıca, iklim değişikliğinin tarım, su kaynakları ve halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri, toplumların sürdürülebilirliğini de tehdit etmektedir (Çobur, 2023; Irmak, 2023). Bu nedenle, iklim değişikliğiyle mücadelede çok disiplinli bir yaklaşım benimsenmeli ve hem yerel hem de uluslararası düzeyde etkili politikalar geliştirilmelidir (Kanadıkırık, 2024; Tepekule, 2023).

İklim değişikliği, insan faaliyetlerinin bir sonucu olarak ortaya çıkan ve çok boyutlu etkileri olan bir olgudur. İklim değişikliklerinden dolayı turizm hareketliliklerinin değiştiği ve hatta turizm destinasyonlarının bu değişikliklerden etkilendiği bilinmektedir (Aslan ve diğerleri, 2024). Bu sorunun çözümü için bireylerin ve devletlerin sorumluluk alarak sürdürülebilir uygulamaları hayata geçirmesi büyük önem taşımaktadır (Tepekule, 2023; Yılmaztürk, 2023).

3. Destinasyon Kavramı ve Destinasyon Seçimine Etki Eden Unsurlar

Destinasyon kavramı Türk Dil Kurumu (2024)'de “Varılacak olan yer” şeklinde tanımlanmıştır. Turizm literatüründe ise destinasyon kavramı hakkında birçok tanıma rastlamak mümkündür. Örneğin Komilova (2021)'de, destinasyon kavramı turistlere hitap eden belirli cazibe merkezlerine, hizmetlere ve altyapıya sahip coğrafi bir alan olarak tanımlanmaktadır. Komilova'ya göre bir turizm destinasyonu, çekiciliği ile karakterize edilir ve genellikle bölgesel, ekonomik, sosyal ve idari yönler de dahil olmak üzere çeşitli mercekler aracılığıyla analiz edilebilir. Bu tanımdan yola çıkarak, bir destinasyonun yalnızca fiziksel bir konum veya varış noktası olmadığını, ziyaretçiler için benzersiz bir deneyim yaratmak üzere çeşitli unsurların bir araya geldiği bir alan olduğunu vurgulamaktadır. Turistler tarafından destinasyon tercihlerini etkileyen birçok faktörden bahsetmek mümkündür. Bu faktörler arasında kişisel motivasyonlar, sosyo-demografik özellikler, destinasyon imajı ve algılanan kalite gösterilebilir. Turistlerin seyahat nedenleri arasında genellikle dinlenme, keşif, doğal güzellikler, macera arayışı veya kültürel deneyim gibi motivasyonlar yer almaktadır (Öztürk, 2021; Ulku, 2017). Örneğin, bazı turistler doğal güzellikler ve tarihi mekanlar arayışındayken, bazıları ise gastronomik deneyimlere veya kültürel etkinliklere odaklanabilmektedir (Çizel & Çelik, 2017; Onat & Güneren, 2024).

Yukarıda da bahsedildiği üzere destinasyon seçiminde sosyo-demografik özellikler de belirleyici faktörler arasında yer almaktadır. Demografik özellikler arasında ifade edilen yaş, cinsiyet, gelir düzeyi ve eğitim seviyesi gibi faktörler, seyahat tercihlerini şekillendirebilmektedir (Erol, 2020). Örneğin, genç bireyler genellikle macera ve keşif odaklı destinasyonları tercih ederken, nispeten daha yaşlı bireyler ise dinlenme ve kültürel deneyimler sunan yerleri tercih edebilmektedir (Dağlı & Çelikkaya, 2021). Demografik değişkenlerin yanı sıra destinasyonların ulaşım imkanları, konaklama seçenekleri ve yerel etkinlik unsurlarının da destinasyon tercihiinde etkili olduğu belirtilebilir (Davras & Uslu, 2019). Teknoloji ve sosyal medyanın da destinasyon tercihiinde önemli bir etkisi vardır. Günümüzde seyahat blogları ve sosyal medya platformları, potansiyel turistlerin destinasyon tercihlerini büyük ölçüde yönlendirdiği bilinmektedir. Bu platformlardan edinilen bilgiler, destinasyonların algılanan değerini artırarak turistlerin kararlarını etkilemektedir (Doğaner & Armağan, 2018; Erdem ve diğerleri., 2022). Bu nedenle, destinasyon yönetimi ve pazarlama stratejilerinin oluşturulurken sosyal medya platformlarının ve teknolojik unsurların göz önünde bulundurulması önemlidir (Demirbaş & Bayram, 2022).

Destinasyon seçimi, çeşitli faktörlerin bir araya gelerek etkileşime girdiği karmaşık bir süreç sonucunda ortaya çıkmaktadır. Kişisel motivasyonlar, sosyo-demografik özellikler, destinasyon imajı, teknolojik etkiler, destinasyonların sunduğu ürün ve hizmetler bu süreçte belirleyici unsurlar arasında yer almaktadır. Bu nedenle, destinasyonların etkili yönetim ve pazarlaması için bu faktörlerin dikkate alınması önem arz etmektedir.

4. Yöntem

Mevcut araştırmada iklim değişikliğinin destinasyon seçimini nasıl etkilediğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda bu amacı ortaya koymak için içerik analizi kullanılmaya karar verilmiştir. İçerik analizi, metin, görsel veya diğer iletişim biçimlerinin sistematik bir şekilde incelenmesi ve yorumlanması sürecini ifade etmekte kullanılmaktadır. Bu veri analizi tekniği, araştırmacıların belirli bir konu üzerinde yoğunlaşarak verilerden anlamlı bilgiler çıkarmalarına olanak tanımaktadır (Neuendorf, 2017). İçerik analizi hem nitel hem de nicel araştırma yöntemleriyle kullanılabilir. Bu durum içerik analizi yöntemini sosyal bilimler (Giritlioğlu ve diğerleri, 2017), medya çalışmaları, psikoloji ve diğer birçok alanda yaygın bir araştırma aracı haline getirmektedir (Neuendorf, 2017).

Nitel içerik analizi, içeriklerin derinlemesine incelenmesini sağlarken, nicel içerik analizi ise belirli ölçütlere göre sayısal veriler elde etmeyi amaçlar (Neuendorf, 2017). İçerik analizi, araştırmacılara verileri sistematik bir şekilde inceleme fırsatı sunarken sonuçları da daha geniş bir bağlamda yorumlama imkânı sağlamaktadır. Bu yöntem, belirli bir iletişim biçimindeki eğilimleri, kalıpları ve temaları ortaya çıkarmak için etkili bir araçtır (Sabur & Güneş, 2023). Örneğin, medya içeriklerinin analizi, toplumda belirli konulara dair algıları ve tutumları anlamak için kullanılabilir. Ayrıca, içerik analizi, belirli bir araştırma sorusuna yanıt bulmak için mevcut literatürdeki verilerin yeniden değerlendirilmesine de olanak tanımaktadır (Neuendorf, 2017).

İçerik analizi, genel olarak iki alt gruba ayrılmaktadır: geleneksel içerik analizi ve sistematik derleme. Bu iki yaklaşım, araştırmanın amacına ve veri türüne bağlı olarak farklı yöntemler ve teknikler gerektir (Yılmaz, 2021).

- *Geleneksel İçerik Analizi:* Geleneksel içerik analizi belirli bir metin veya iletişim biçiminin içeriklerini sistematik bir şekilde inceleyerek, belirli temaları, kalıpları veya eğilimleri ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu yaklaşım, genellikle nitel bir yöntem olarak kabul edilir ve araştırmacının yorumlama yeteneğine dayanmaktadır. Geleneksel içerik analizi, belirli bir konu hakkında derinlemesine bilgi edinmek için kullanılır ve genellikle metinlerin anlamını, bağlamını ve sosyal etkilerini incelemeye odaklanmaktadır (Çalık & Sözbilir, 2014).
- *Sistematik Derleme:* Sistematik derleme, belirli bir araştırma sorusuna yanıt bulmak amacıyla mevcut literatürdeki çalışmaların sistematik bir şekilde incelenmesi ve sentezlenmesi sürecini ifade etmektedir. Bu yaklaşım, daha yapılandırılmış bir yöntemdir ve genellikle nicel verilerle çalışılmaktadır. Sistematik derleme, belirli bir konu hakkında yapılmış tüm çalışmaları kapsayarak, bu çalışmaların bulgularını bir araya getirir ve genel bir sonuç elde etmeyi amaçlar (Deveci, 2024; Yılmaz, 2021). Sistematik derleme, araştırmacılara, belirli bir alandaki bilgi boşluklarını belirleme ve gelecekteki araştırmalar için yönlendirme yapma imkânı da sunmaktadır (Deveci, 2024).

Mevcut araştırmada içerik analizi kullanılarak daha derinlemesine araştırma yapılabilmesi için aşağıdaki araştırma sorusu belirlenmiştir:

S₁: İklim değişikliği destinasyon seçimini nasıl etkilemektedir?

5. Bulgular

İklim değişikliği, doğal süreçler ve insan faaliyetlerinin bir birleşiminden kaynaklanmakta olup, son yıllarda ise iklim değişikliğinde insan etkisi baskın faktör haline gelmiştir. Başlıca antropojenik neden olarak, karbondioksit (CO₂), metan (CH₄) ve azot oksit (N₂O) dahil olmak üzere sera gazı (GHG) emisyonlarındaki artış gösterilebilir. Öncelikle fosil yakıtların yanması, ormansızlaşma ve endüstriyel

süreçler yoluyla salınan bu gazlar, ısıyı atmosferde hapsederek küresel ısınmanın başlıca itici gücü olan sera etkisini güçlendirmektedir (McGuire, 2020; Nayan ve diğerleri, 2020). Örneğin, elektrik üretimi ve ulaşım için fosil yakıtların yakılması, CO₂ seviyelerini önemli ölçüde artırarak küresel sıcaklıklardaki artışla ilişkilendirilmiştir (Nayan ve diğerleri, 2020).

İklim değişikliği, turizm destinasyonlarının seçiminde önemli bir rol oynamaktadır ve bu etki hem doğrudan hem de dolaylı yollarla gerçekleşmektedir. İklim değişikliği, özellikle doğal çevre, hava koşulları ve ekosistemlerde belirgin değişikliklere yol açarak turistlerin tercihlerini etkilemektedir (Karadeniz ve diğerleri, 2018; Turan, 2023). Örneğin, iklim değişikliği sonucu ortaya çıkan kuraklık, orman yangınları ve deniz seviyesindeki yükselmeler, belirli bölgelerin turizm potansiyelini düşürmekte ve turistleri alternatif destinasyon arayışına yönlendirmektedir (Karadeniz ve diğerleri, 2018; Turan, 2023).

Bu etkiler, özellikle kıyı bölgelerinde daha belirgin hale gelmiştir. Deniz seviyesinin yükselmesi ve kıyılarda meydana gelen sel, taşkın gibi ekstrem hava olayları, bu bölgelerin turistik cazibesini azaltarak turistlerin bu alanlardan uzaklaşmasına neden olmaktadır (Karadeniz ve diğerleri, 2018). Aynı zamanda iklim değişikliği, bazı turizm türlerinin sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Örneğin, kış turizminin temel ihtiyacı olan kar miktarının azalması, kayak merkezlerinin çekiciliğini düşürmekte ve kış turizmi destinasyonlarının rekabet gücünü zayıflatmaktadır (Kaya & Güngör, 2022).

Destinasyon imajı da iklim değişikliğinin etkisiyle şekillendiği bilinmektedir. İklim değişikliğiyle ilgili olumsuz haberler ve algılar, belirli destinasyonlara olan ilgiyi azaltabilmektedir. Özellikle iklim değişikliğinin yoğun olarak hissedildiği bölgelerde, turistlerin bu bölgelere yönelik güveni sarsılmakta ve alternatif destinasyon arayışları artmaktadır (Özüçalışyan, 2023). Bu bağlamda, destinasyonların iklim değişikliği ile mücadele stratejileri geliştirilmesi, turistlerin ilgisini artırabilir. Örneğin, sürdürülebilir turizm uygulamaları ve çevre dostu politikalar, destinasyonların imajını güçlendirerek turistlerin tercihlerini olumlu yönde etkileyebilir (Bardakoğlu, 2023; Kuleli & Bayazıt, 2020).

İklim değişikliği, özellikle ada üzerine kurulmuş turizm destinasyonlarını ve belirli iklim koşullarına bağlı turizm faaliyetleri gibi hassas bölgelerde, geleneksel olarak turistleri çeken çevresel özellikleri değiştirmektedir. Lam-González ve diğerleri (2022)'de adalara kurulmuş destinasyonların iklim değişikliğine karşı özellikle savunmasız olduğunu ve bu değişikliklerin fiziksel ve ekonomik zararlarını azaltmak için uyum politikalarının gerekliliğini vurgulamıştır. Ngxongo (2021)'de ise iklim değişikliğinin turistlerin destinasyon seçimlerini olumsuz etkilediğini ve çeşitli iklim değişiklerinin bu tercihlerin şekillenmesinde önemli bir rol oynadığını belirtmektedir.

Wilkins ve diğerleri (2017)'de iklim değişikliğinin turizm için hayati önem taşıyan doğal olanaklar üzerinde büyük etkiler yaratacağını ve bunun sonucunda destinasyon seçimlerini ve turizm çeşitliliğini değiştireceğini ifade etmektedir. Becken ve Wilson (2013)'de iklimin ve hava durumunun bir destinasyonun çekiciliği üzerinde temel bir etkiye sahip olduğunu, bu faktörlerin turistlerin memnuniyetini ve güvenliğini etkilediğini ve dolayısıyla destinasyon tercihlerini yönlendirdiğini vurgulamaktadır. Scott ve diğerleri (2008)'de iklimin destinasyon imajının temel bir belirleyicisi olduğunu ve bunun turistlerin karar verme süreçlerinde kritik bir rol oynadığını savunmaktadır.

Araştırmalar, turistlerin iklim değişikliğinin seyahat tercihleri üzerindeki etkilerinin giderek daha fazla farkında olduklarını da göstermektedir. Khatib (2023)'de iklim değişikliğinin seyahat alışkanlıklarını yeniden şekillendirdiğini ve aşırı hava olayları ile sıcaklık dalgalanmaları gibi faktörlerin destinasyon cazibesini etkilediğini belirtmektedir. Benzer şekilde, Urioste-Stone ve diğerleri (2016)'da ziyaretçilerin iklim değişikliği risklerine ilişkin algılarının doğa temelli turizm destinasyonlarına yönelik tercihlerinde önemli bir etkisi olduğunu vurgulamaktadır. Bu görüş, bir bölgenin iklimine ilişkin turist beklentilerinin doğrudan destinasyon tercihlerini etkilediğini bulan Hwang ve diğerleri (2018)'de de desteklenmektedir. Ayrıca, iklim değişikliğinin turizm üzerindeki ekonomik etkileri de oldukça belirleyicidir. Scott ve diğerleri (2011)'de iklim değişikliğinin bütünsel etkilerinin turizm işletmelerini ve turistlerin hareketliliğini etkileyerek bölgesel ekonomilere zarar vereceğini ifade etmektedir. Bu durum, özellikle mevsimsel turizme bağımlı bölgeler için önem arz etmektedir; çünkü iklim değişikliği, iklimsel kaynakların dağılımını değiştirerek talep ve seyahat kalıplarında kaymalara yol açabilmektedir (Scott ve diğerleri, 2004).

Tablo 1. İklim Değişikliğinin Destinasyon Seçimini Etkilediğini Ele Alan Çalışmalar

Yazar/lar	Çalışmanın Başlığı	Çalışmanın Özeti
Karadeniz ve diğerleri (2018)	İklim Değişikliğinin Doğu Karadeniz Turizmine Olası Etkileri	Doğu Karadeniz Bölgesi'nin turizm potansiyeli üzerinde iklim değişikliğinin olası etkilerini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bölgenin zengin doğal ve kültürel kaynakları sayesinde güçlü bir turizm potansiyeline sahip olduğu belirtilirken, iklim değişikliğinin sıcaklık artışları, yağış düzenlerindeki değişiklikler ve aşırı hava olayları gibi etkilerle turizm faaliyetlerini olumsuz etkileyebileceği vurgulanmıştır. Çalışmanın sonucunda, iklim değişikliğinin yayla turizmi ve kış turizmi gibi önemli faaliyetleri tehdit edebileceği, bu durumun turist memnuniyetini ve bölge ekonomisini olumsuz etkileyebileceği tespit edilmiştir. Ayrıca, bu etkilerin azaltılması için sürdürülebilir turizm politikaları ve iklim uyum stratejilerinin geliştirilmesi önerilmiştir.
Demiralp (2022)	İklim Değişikliğinin Turizm Üzerine Etkisi	İklim değişikliğinin turizm sektörü üzerindeki etkilerini değerlendirmeyi ve bu etkilerin ekonomik, çevresel ve sosyal boyutlarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmada, iklim değişikliğinin destinasyonların çekiciliğini azalttığı, turistlerin seyahat tercihlerini değiştirdiği ve turizm gelirlerinde kayıplara yol açarak yerel ekonomileri olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Ayrıca, bu etkilerin azaltılması için sürdürülebilir turizm politikalarının, yenilenebilir enerji kullanımının ve alternatif turizm türlerinin teşvik edilmesinin önemine vurgu yapılmıştır.
Şenerol (2010)	İklim Değişikliği ve Türk Turizmine Etkisi	İklim değişikliğinin Türkiye'nin turizm sektörü üzerindeki etkilerini değerlendirmeyi ve bu etkilerin sektöre getirebileceği riskleri ve fırsatları ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmanın sonucunda, iklim değişikliğinin özellikle kıyı turizmi ve sezonluk turizm faaliyetlerini etkileyerek destinasyonların cazibesini azaltabileceği, bunun da turist sayısında ve turizm gelirlerinde düşüslere yol açabileceği tespit edilmiştir. Ayrıca, bu süreçte alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi ve iklim uyum stratejilerinin benimsenmesinin sektördeki olumsuz etkilerin hafifletilmesi açısından kritik olduğu vurgulanmıştır.
Ahmed & Helhel (2022)	İklim Değişikliği ve Turizm İlişkisi: Olası Uyum ve Çözüm Önerileri	İklim değişikliğinin turizm sektörü üzerindeki etkilerini analiz etmeyi, bu etkilerle başa çıkmak için olası uyum stratejilerini ve çözüm önerilerini sunmayı amaçlamıştır. Çalışmanın sonucunda, iklim değişikliğinin turizm destinasyonlarının çekiciliğini, turistlerin tercihlerini ve turizm gelirlerini olumsuz etkilediği, özellikle kıyı ve doğa turizmi gibi iklim duyarlı alanlarda risklerin arttığı tespit edilmiştir. Bu etkilerin hafifletilmesi için sürdürülebilir turizm politikalarının benimsenmesi, çevre dostu uygulamaların yaygınlaştırılması ve turist farkındalığının artırılması gibi uyum stratejilerinin uygulanmasının önemli olduğu vurgulanmıştır.
Turan (2023)	Türkçe Gazete Yayınlarında İklim Değişikliği ve Turizm	Türkçe gazete yayınlarında iklim değişikliği ve turizm ilişkisinin ele alınış biçimini analiz ederek, medyada bu konunun ne ölçüde ve nasıl işlendiğini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda, Türkçe gazetelerde iklim değişikliği ve turizm arasındaki ilişkiye sınırlı bir yer verildiği, konunun daha çok olumsuz etkiler üzerinden ele alındığı, ancak çözüm odaklı içeriklerin yetersiz kaldığı tespit edilmiştir. Çalışma, medyanın bu konuda farkındalık oluşturmadaki rolünün artırılması ve sürdürülebilir turizm ile iklim değişikliğine uyum stratejilerinin medya aracılığıyla daha etkin şekilde kamuoyuna aktarılması gerektiğini vurgulamıştır.

Bigano ve diğerleri (2006)	The Impact of Climate on Holiday Destination Choice	İklimin tatil destinasyonu seçiminde oynadığı rolü ve iklim değişikliğinin bu seçimlere olan olası etkilerini analiz etmeyi amaçlamıştır. Çalışma, turistlerin destinasyon tercihlerinin büyük ölçüde iklim koşullarından etkilendiğini ve iklim değişikliğinin, özellikle sıcaklık artışları ve değişen yağış modelleri nedeniyle, turizm akışlarında bölgesel kaymalara yol açabileceğini ortaya koymuştur. Araştırmanın sonuçları, ılıman bölgelerdeki destinasyonların daha cazip hale gelebileceğini, ancak aşırı sıcak bölgelerdeki destinasyonların turist kaybı riskiyle karşı karşıya kalabileceğini göstermiştir. Çalışma, turizm sektörünün bu değişimlere uyum sağlamak için stratejiler geliştirmesi gerektiğini vurgulamaktadır.
Hamilton & Lau (2006)	The Role of Climate Information in Tourist Destination Choice Decision Making	İklim bilgisi ve hava durumu tahminlerinin turistlerin destinasyon seçimindeki rolünü incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma, turistlerin seyahat kararlarını verirken iklim verilerini nasıl kullandıklarını ve bu bilgilerin destinasyon seçiminde ne kadar etkili olduğunu araştırmıştır. Araştırmanın sonucunda, turistlerin iklim koşullarını ve hava durumu tahminlerini kararlarını şekillendiren önemli faktörler olarak değerlendirdiği, özellikle tatil öncesi dönemlerde bu bilgilerin destinasyon tercihlerinde belirleyici olduğu bulunmuştur. Ayrıca, iklim değişikliği ile, iklimsel belirsizliklerin turistlerin tercihlerini etkileyebileceği ve turizm destinasyonlarının iklim bilgisi sağlama konusunda daha fazla çaba sarf etmeleri gerektiği vurgulanmıştır.
Ngxongo (2021)	The Impact of Climate Change on Visitor Destination Selection: a Case Study of the Central Drakensberg Region in Kwazulu-Natal	İklim değişikliğinin ziyaretçilerin destinasyon seçimleri üzerindeki etkilerini, Güney Afrika'nın KwaZulu-Natal bölgesindeki Central Drakensberg bölgesi örneği üzerinden incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda, iklim değişikliğinin, sıcaklık artışları, düzensiz yağışlar ve aşırı hava olayları gibi faktörlerle bölgedeki turizm faaliyetlerini olumsuz etkilediği ve ziyaretçilerin destinasyon tercihlerini yeniden şekillendirdiği tespit edilmiştir. Çalışma, destinasyonların bu etkileri yönetebilmesi için sürdürülebilir turizm uygulamaları geliştirilmesi ve iklim değişikliğine uyum stratejilerinin benimsenmesi gerektiğini vurgulamıştır.
Tol & Walsh (2012)	The Impact of Climate on Tourist Destination Choice	İklimin turistlerin destinasyon seçimi üzerindeki etkilerini incelemeyi ve bu etkinin ekonomik sonuçlarını analiz etmeyi amaçlamıştır. Çalışma, iklim değişikliğinin turizm tercihlerini nasıl şekillendirdiğini ve destinasyon seçiminde iklim faktörlerinin önemini ortaya koymaktadır. Araştırmanın sonucunda, iklimin, özellikle sıcaklık ve yağış gibi unsurların, turistlerin tercih ettiği destinasyonları belirlemede büyük rol oynadığı, iklim değişikliğinin ise turizm akışlarını yönlendiren önemli bir faktör olduğu bulunmuştur. Ayrıca, iklim koşullarındaki değişikliklerin, popüler turizm bölgelerinde turist kaybına yol açabileceği ve bazı bölgelerde ise turist sayısında artışa neden olabileceği vurgulanmıştır. Çalışma, turizm sektörü için iklim faktörlerinin dikkate alınması gerektiğini ve ekonomik etkilerin yönetilmesi için stratejiler geliştirilmesi gerektiğini öne sürmüştür.
Hamilton (2004)	Climate and the Destination Choice of German Tourists	Almanya'dan gelen turistlerin destinasyon seçimlerinde iklimin rolünü incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma, Almanya'daki turistlerin tatil destinasyonlarını seçerken iklimsel faktörlere nasıl tepki verdiklerini ve bu seçimlerin tatil tercihlerine etkisini araştırmıştır. Araştırmanın sonucunda, turistlerin tatil destinasyonlarını belirlerken genellikle ılıman iklim koşullarını tercih ettikleri, sıcaklık ve yağış gibi faktörlerin kararlarında belirleyici rol oynadığı bulunmuştur. Ayrıca, iklim değişikliği ve aşırı hava olaylarının bu tercihleri daha da etkileyebileceği,

		bunun da turizm akışlarını değiştirebileceği vurgulanmıştır. Çalışma, turizm endüstrisinin bu iklimsel değişikliklere uyum sağlaması gerektiği ve iklim faktörlerinin turizm stratejilerinde daha fazla dikkate alınması gerektiğini belirtmiştir.
--	--	--

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 1’den de anlaşılacağı üzere iklim değişikliği, turizm destinasyonu seçiminde belirleyici bir faktördür. Doğal çevredeki değişiklikler destinasyon imajı ve turist algıları, iklim değişikliğinin etkileri doğrultusunda şekillenmektedir. Bu nedenle, destinasyon yöneticilerinin iklim değişikliğine karşı stratejiler geliştirmesi ve sürdürülebilir turizm uygulamalarını benimsemesi, turistlerin destinasyon tercihlerinde olumlu bir etki yaratabilir. Bu doğrultuda mevcut araştırma için oluşturulan araştırma sorusunun cevabı (S₁: İklim değişikliği destinasyon seçimini nasıl etkilemektedir?) net bir şekilde tablo 1’de açıklanmaktadır. Bu durum göz önüne alındığında iklim değişikliklerinin yaşandığı destinasyonlarda turizm faaliyeti olumsuz etkilenmektedir denilebilir. Bu da destinasyon seçimini olumsuz yönde etkilemektedir şeklinde özetlenebilir.

6. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma iklim değişikliğinin turizm destinasyonları üzerindeki etkilerini ikincil verilerden yararlanarak analiz etmektedir. İklim değişikliğinin turizm sektöründe oluşturduğu tehditleri ve fırsatları da değerlendirmektedir. Çalışma, iklim değişikliğinin turizm destinasyonlarının çevresel, ekonomik ve sosyal yönlerini derinden etkilediğini ortaya koymuştur. Özellikle kış ve kıyı turizmi gibi iklime bağımlı destinasyonlar, değişen iklim koşullarından en çok etkilenen bölgeler arasında yer almakta ve bu durum, destinasyonların sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir (Karadeniz ve diğerleri, 2018; Kaya & Güngör, 2022).

İklim değişikliğinin etkileri, destinasyonların çekiciliğini azaltarak turistlerin destinasyon tercihlerini ve seyahat alışkanlıklarını değiştirmektedir. Deniz seviyesinin yükselmesi, kar örtüsündeki azalma ve sıcaklık dalgalanmaları gibi etkiler, turist algılarını olumsuz yönde şekillendirmekte ve bazı bölgelerin ekonomik kayıplarla karşı karşıya kalmasına yol açmaktadır (Wilkins ve diğerleri, 2017). Öte yandan, literatürdeki bazı çalışmalar, iklim değişikliğiyle birlikte ılıman bölgelerin turizm potansiyelinin artabileceğini ve bu bölgelerin daha cazip hale gelebileceğini vurgulamaktadır (Bigano ve diğerleri, 2006). Bu durum, sektör için hem fırsat hem de tehdit olarak değerlendirilebilir.

Araştırma ayrıca, turizm sektöründe iklim değişikliğine yönelik farkındalığın ve uyum çabalarının yetersiz olduğunu göstermektedir. Destinasyon yöneticileri ve politika yapıcılarının, iklim değişikliği kaynaklı riskleri önceden tahmin edebilmesi ve bu risklere uyum sağlayabilmesi için kapsamlı stratejiler geliştirmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda, turizm sektörünün iklim değişikliğine karşı direnç geliştirebilmesi için uzun vadeli bir planlama ve uygulama sürecine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu çalışma, literatürdeki bulgularla uyumlu olarak, iklim değişikliğinin turizm destinasyonları üzerindeki çok boyutlu etkilerini vurgulamaktadır. Scott ve diğerleri (2008) ile Becken ve Wilson (2013), iklimin turist tercihlerini şekillendiren temel unsurlardan biri olduğunu belirtirken, bu çalışmada da iklim değişikliğinin turist algıları üzerindeki belirleyici rolü açıkça ortaya konulmuştur. Ayrıca, Lam-González ve diğerleri (2022) tarafından önerilen adaptasyon stratejilerinin gerekliliği, bu çalışmanın bulgularıyla desteklenmiştir. Ancak, iklim değişikliğiyle mücadeleyle yönelik politikaların uygulanmasında sektörel iş birliği ve kaynak yetersizliği gibi zorlukların devam ettiği görülmektedir.

Mevcut çalışma, turizm sektöründe sürdürülebilirlik kavramının önemini bir kez daha vurgulamaktadır. Destinasyon yöneticilerinin ve politika yapıcılarının, iklim değişikliğine uyum sağlama çabalarını artırmaları gerekmektedir. Çalışma, aynı zamanda, iklim değişikliğinin turizm destinasyonları üzerindeki etkilerinin yalnızca fiziksel değişikliklerle sınırlı kalmadığını, aynı zamanda ekonomik ve toplumsal sonuçları da beraberinde getirdiğini göstermektedir.

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda, literatürdeki bulgulara dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Destinasyon yöneticileri, iklim değişikliğine uyum sağlamak için sürdürülebilir turizm politikalarını benimsemelidir. Özellikle karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik altyapı projeleri ve çevre dostu enerji kaynaklarının kullanımı teşvik edilmelidir.
- İklim duyarlı bölgelerde, erken uyarı sistemleri, afet yönetim planları ve altyapı dayanıklılığı gibi risk yönetimi stratejileri uygulanmalıdır. Bu tür stratejiler, Lam-González ve diğerleri (2022) tarafından da vurgulandığı gibi, destinasyonların uzun vadeli sürdürülebilirliği için kritik öneme sahiptir.
- Turistlerin çevresel farkındalıklarını artırmaya yönelik kampanyalar düzenlenmeli ve sürdürülebilir seyahat seçenekleri tanıtılmalıdır. Bu öneri, Tepekule (2023) ve Yılmaztürk (2023) tarafından yapılan çalışmalarla da desteklenmektedir.

- Uluslararası düzeyde iş birliği ve yerel düzeyde eylem planları geliştirilerek, iklim değişikliğine karşı daha geniş bir mücadele ağı oluşturulmalıdır. Örneğin, Bigano ve diğerleri (2006), iklim değişikliğinin bölgesel etkilerini azaltmada uluslararası iş birliğinin önemini vurgulamaktadır.
- Turizm sektöründe yenilikçi teknolojilerin benimsenmesi, karbon ayak izini azaltacak ve destinasyonların çekiciliğini artıracaktır. Özellikle çevre dostu seyahat teknolojilerinin geliştirilmesi ve kullanımı, sektöre yeni fırsatlar sunabileceği düşünülmektedir.

Etik Beyan: Bu çalışmada elde edilen veriler ikincil çalışmalardan toplandığı için etik kurul raporuna gerek yoktur.

Yazar Katkı Beyanı: Araştırmanın %100'ü 1. yazar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Çıkar Beyanı: Yazarlar arası çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Ahmed, Y., & Helhel, Y. (2022). İklim değişikliği ve turizm ilişkisi: Olası uyum ve çözüm önerileri. *Journal of Tourism Research Institute*, 3(2), 101–122.
- Artan, T. (2024). *Yeşil Adaletin Sesi: İklim Değişikliği Karşısında Sosyal Hizmetin Rolü ve Mücadelesi* (Firs). İstanbul Üniversitesi–Cerrahpaşa Yayınevi Seri No: 51. <https://doi.org/10.5152/1600>
- Aslan, Z., Karakuş, Y., & Onat, G. (2024). İklim Değişikliği Risk Algısının Yerel Gıda Tüketimi Değerine Etkisi: Türkiye Örneği. *Journal of Gastronomy, Hospitality and Travel*, 7(3), 737–753. <https://doi.org/10.33083/joghat.2024.433>
- Bardakoğlu, Ö. (2023). *Turistik Ürün Odaklı Destinasyon Pazarlaması*. <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub399.c1574>
- Becken, S., & Wilson, J. (2013). The Impacts of Weather on Tourist Travel. *Tourism Geographies*, 15(4), 620–639. <https://doi.org/10.1080/14616688.2012.762541>
- Bigano, A., Hamilton, J. M., & Tol, R. S. J. (2006). The impact of climate on holiday destination choice. *Climatic Change*, 76(3), 389–406.
- Bothe, O. (2018). *What Even Is Climate?* <https://doi.org/10.5194/gc-2018-11>
- Çalık, M., & Sözbilir, M. (2014). Parameters of Content Analysis. *Ted Eğitim Ve Bilim*, 39(174). <https://doi.org/10.15390/eb.2014.3412>
- Çizel, B., & Çelik, S. (2017). Destinasyon Kalite Algısını Etkileyen Faktörler: Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Bir Araştırma. *Mediterranean Journal of Humanities*, 7(1), 97–121. <https://doi.org/10.13114/mjh.2017.323>
- Çobur, S. (2023). Küresel İklim Değişikliği Ve Yenilenebilir Enerji Farkındalığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Journal of Social Humanities and Administrative Sciences*, 66(66), 3171–3179. <https://doi.org/10.29228/joshas.70743>
- Dağlı, İ., & Çelikkaya, S. (2021). Akıllı Turizm Ve Popüler Yataklı Vagon Seferi Olan Kentlerde Teknolojinin Turist Yoğunluğuna Etkileri. *İktisadi İdari Ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 6(15), 282–295. <https://doi.org/10.25204/iktisad.901056>

- Davras, Ö., & Uslu, A. (2019). Destinasyon Seçimini Belirleyen Faktörlerin Destinasyon Memnuniyeti Üzerindeki Etkisi: Fethiye’de İngiliz Turistler Üzerinde Bir Araştırma. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(1), 679–696. <https://doi.org/10.33206/mjss.476563>
- Demiralp, M. (2022). İklim değişikliğinin turizm üzerine etkisi. *Çevre Şehir ve İklim Dergisi*, 1(2), 251–272.
- Demirbaş, Ş., & Bayram, M. (2022). Systematic Literature Review on Destination Management and Marketing Researches. *Gsi Journals Serie a Advancements in Tourism Recreation and Sports Sciences*, 5(2), 223–241. <https://doi.org/10.53353/atrss.1099248>
- Deveci, İ. (2024). Çevrim İçi Sistemantik Literatür Derleme Eğitiminin Doktora Öğrencileri Üzerindeki Yansımaları. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 129–156. <https://doi.org/10.52826/mcbuefd.1395499>
- Doğaner, M. C., & Armağan, E. (2018). The Effects of Travel Blogs on Destination Choice. *Pamukkale University Journal of Social Sciences Institute*, 2018(30), 223–237. <https://doi.org/10.5505/pausbed.2018.65902>
- Erdem, A., Unur, K., & Şeker, F. (2022). Şanlıurfa’nın Akıllı Turizm Destinasyonu Olabilmesi İçin Gerekli Stratejilerin A’WOT Yöntemi İle Belirlenmesi. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 73–91. <https://doi.org/10.32572/guntad.957321>
- Erol, G. (2020). Türk Turistlerin Profili: Yurtdışını Ziyaret Eden Türk Vatandaşlara Yönelik Bir Araştırma. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 837–855. <https://doi.org/10.26677/tr1010.2020.369>
- Giritlioğlu, İ., Olcay, A., Gündoğan, H. R., & Alkan, B. N. (2017). Belek, Side ve Alanya Bölgelerinde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerinin Müşterilerine Sunduğu Rekreasyon Etkinliklerinin İçerik Analizine Yönelik bir Araştırma. *Mehmet Akif Ersoy University Journal of Social Sciences Institute*, 9(22), 235-250. <https://doi.org/10.20875/makusobed.348431>
- Hamilton, J. M. (2004). Climate and the destination choice of German tourists. *Available at SSRN 504362*.
- Hamilton, J. M., & Lau, M. A. (2006). The role of climate information in tourist destination choice decision making. In *Tourism and global environmental change* (pp. 229–250). Routledge.
- Hwang, Y. H., Kim, H. L., & Yu, C. (2018). *The Empirical Test on the Impact of Climate Volatility on Tourism Demand: A Case of Japanese Tourist Visiting Korea*. <https://doi.org/10.20944/preprints201808.0383.v1>
- Irmak, Y. (2023). A Significant Catalyst in Combating Climate Change: The Health Factor. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 14(38), 739–751. <https://doi.org/10.21076/vizyoner.1136570>
- Kanadıkırık, H. (2024). İklim Değişikliğine Dair Siyaset Bilimi Perspektifinden Okumalar: Dünyadaki Yayınların Bibliyometrik Bir İncelemesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 252–267. <https://doi.org/10.33437/ksusbd.1414654>
- Karadeniz, C. B., Sari, S., & Çağlayan, A. B. (2018). İklim Değişikliğinin Doğu Karadeniz Turizmine Olası Etkileri. *Journal of International Scientific Researches*, 170–179.

<https://doi.org/10.21733/ibad.418922>

- Kaya, B. G., & Güngör, Ş. (2022). Analysis of Bioclimatic Comfort Conditions With Tourism Comfort Index in Aydın Province. *Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemleri Dergisi*, 4(2), 65–70. <https://doi.org/10.56130/tucbis.1175277>
- Khatib, A. (2023). Climate Change and Travel: Harmonizing to Abate Impact. *Current Infectious Disease Reports*, 25(4), 77–85. <https://doi.org/10.1007/s11908-023-00799-4>
- Komilova, N. (2021). Tourist Destination as an Object of Research of Social and Economic Geography. *Psychology and Education Journal*, 58(1), 2058–2067. <https://doi.org/10.17762/pae.v58i1.1082>
- Kuleli, T., & Bayazıt, Ş. (2020). *Sürdürülebilir Deniz Ve Kıyı Turizmi İçin Uluslararası Standartlar*. 321–340. <https://doi.org/10.18872/0.2020.44>
- Lam-González, Y. E., García, C. I. R., Hernández, M. M. G., & León, C. J. (2022). Benefit Transfer of Climate Change Adaptation Policies in Island Tourist Destinations. *Tourism Management*, 90, 104471. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2021.104471>
- McGuire, C. J. (2020). Issues in developing and implementing an active hazard framework for coastal climate resiliency planning: a case study of US policy. *The Palgrave Handbook of Climate Resilient Societies*, 1–21.
- Nayan, N., Mahat, H., Hashim, M., Saleh, Y., & Norkhaidi, S. B. (2020). Climate literacy awareness among preservice teachers in Malaysia. *Cakrawala Pendidikan*, 39(1), 89–101.
- Neuendorf, K. A. (2017). *The Content Analysis Guidebook*. <https://doi.org/10.4135/9781071802878>
- Ngxongo, N. A. (2021). The Impact of Climate Change on Visitor Destination Selection: A Case Study of the Central Drakensberg Region in KwaZulu-Natal. *Jambá Journal of Disaster Risk Studies*, 13(1). <https://doi.org/10.4102/jamba.v13i1.1161>
- Onat, G., & Güneren, E. (2024). The mediator role of customer satisfaction in the effect of gastronomic image on behavioral intention. *Tourism & Management Studies*, 20(2).
- Öztürk, Y. (2021). Algısal İmajın Destinasyon Sadakati Üzerindeki Etkisinde Destinasyon Memnuniyetinin Aracılık Rolü. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(79), 1358–1369. <https://doi.org/10.17755/esosder.855130>
- Özücağlıyan, M. Ö. (2023). İstanbul U Ziyaret Eden Yabancı Turistlerin Destinasyon İmajı Algısının Ziyaretin Türüne Ve Özelliklerine Göre Farklılaşması (Difference in Destination Image Perception of Foreign Tourists Visiting Istanbul According to the Type and Characteristics of the. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*. <https://doi.org/10.26677/tr1010.2023.1345>
- Sabur, D. G., & Güneş, S. G. (2023). Kayseri örneğinde sürdürülebilir gastronomi turizmi ve coğrafi işaretli ürünler. *Tourism and Recreation*, 5(2), 138–152. <https://doi.org/10.53601/tourismandrecreation.1351137>
- Scott, D., Göbbling, S., & Freitas, C. R. d. (2008). Preferred Climates for Tourism: Case Studies From Canada, New Zealand and Sweden. *Climate Research*, 45, 61–73. <https://doi.org/10.3354/cr00774>
- Scott, D., Lemieux, C. J., & Malone, L. (2011). Climate Services to Support Sustainable Tourism and Adaptation to Climate Change. *Climate Research*, 47(1), 111–122.

<https://doi.org/10.3354/cr00952>

- Scott, D., McBoyle, G., & Schwartzentruber, M. (2004). Climate Change and the Distribution of Climatic Resources for Tourism in North America. *Climate Research*, 27, 105–117. <https://doi.org/10.3354/cr027105>
- Şenerol, H. (2010). *İklim değişikliği ve Türk turizmine etkisi*. yayımlanmamış yüksek linsans tezi.
- Şengül, B. (2024). Küresel İklim Krizinin Sosyal Boyutu Ve Sosyal Politika Önlemleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 15(41), 342–358. <https://doi.org/10.21076/vizyoner.1310015>
- Tan, S. (2023). TR22 Bölgesinde İyi Tarım Uygulamaları Yapan Üreticilerin Çevre Ve Küresel İklim Değişikliği Algısı. 9(2), 175–184. <https://doi.org/10.61513/tead.1384978>
- Tepekule, U. (2023). Yeşil Bütçeleme Yaklaşımı Ve Performans Esaslı Program Bütçe Uygulaması: Türkiye İçin Bir Değerlendirme. *Pamukkale University Journal of Social Sciences Institute*. <https://doi.org/10.30794/pausbed.1370791>
- Tol, R. S. J., & Walsh, S. (2012). *The impact of climate on tourist destination choice*. ESRI Working Paper.
- Topgül, S., & Beytaş, O. (2022). Climate Refugees and Social Work: Crisis or Opportunity? *Toplum Ve Sosyal Hizmet*, 33(2), 687–705. <https://doi.org/10.33417/tsh.1018703>
- Turan, B. (2023). Türkçe Gazete Yayınlarında İklim Değişikliği Ve Turizm (Climate Change and Tourism in Turkish Newspaper Publications). *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*. <https://doi.org/10.26677/tr1010.2023.1280>
- Türk Dil Kurumu. (2024). *Güncel Türkçe Sözlük*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts
- Türkeş, M. (2014). İklim Değişikliğinin Tarımsal Gıda Güvenliğine Etkileri, Geleneksel Bilgi Ve Agroekoloji. *Turkish Journal of Agriculture - Food Science and Technology*, 2(2), 71. <https://doi.org/10.24925/turjaf.v2i2.71-85.60>
- Türkeş, M. (2022). IPCC'nin Yeni Yayımlanan İklim Değişikliğinin Etkileri, Uyum Ve Etkilenebilirlik Raporu Bize Neler Söylüyor? *Resilience*, 6(1), 197–207. <https://doi.org/10.32569/resilience.1098946>
- Türkeş, M., Sümer, U. M. ve Çetiner, G. 2000. 'Küresel iklim değişikliği ve olası etkileri', Çevre Bakanlığı, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Seminer Notları (13 Nisan 2000, İstanbul Sanayi Odası), 7-24, ÇKÖK Gn. Md., Ankara.
- Ulku, A. (2017). Destinasyon Kişiliğinin Turistlerin Davranişsal Niyetleri Üzerindeki Etkisi: Şanlıurfa Örneği. *Journal of International Social Research*, 10(53), 986–994. <https://doi.org/10.17719/jisr.20175334204>
- Urioste-Stone, S. D., Le, L., Scaccia, M. D., & Wilkins, E. J. (2016). Nature-Based Tourism and Climate Change Risk: Visitors' Perceptions in Mount Desert Island, Maine. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 13, 57–65. <https://doi.org/10.1016/j.jort.2016.01.003>
- Werndl, C. (2016). On Defining Climate and Climate Change. *The British Journal for the Philosophy of Science*, 67(2), 337–364. <https://doi.org/10.1093/bjps/axu048>
- Wilkins, E. J., Urioste-Stone, S. D., Weiskittel, A. R., & Gabe, T. (2017). Effects of Weather

Conditions on Tourism Spending: Implications for Future Trends Under Climate Change. *Journal of Travel Research*, 57(8), 1042–1053. <https://doi.org/10.1177/0047287517728591>

Yaman, Ö., & Yenigül, S. (2022). Nature-Based Solutions for Climate Change Adaptation and Mitigation: Urban Agriculture. *İdealkent*, 14(Özel Sayı), 75–101. <https://doi.org/10.31198/idealkent.1197013>

Yılmaz, K. (2021). Sosyal Bilimlerde ve Eğitim Bilimlerinde Sistemik Derleme, Meta Değerlendirme Ve Bibliyometrik Analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457–1490. <https://doi.org/10.33206/mjss.791537>

Yılmaztürk, A. (2023). İklim Değişikliği Ile Mücadele Ve Uyumda Yerel Yönetimlerin Rolü: Türkiye’de Seçilmiş Büyükşehir Belediyeleri Örneği. <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub285>

Extended Abstract

Introduction

Climate change, characterized by long-term shifts in temperature, precipitation patterns, and other atmospheric conditions, has emerged as a pressing global challenge affecting natural ecosystems, socio-economic structures, and human livelihoods. Particularly post-industrialization, anthropogenic activities such as greenhouse gas emissions have exacerbated the pace and impact of climate change, leading to extreme weather events, rising sea levels, and biodiversity loss. Among the industries most vulnerable to these transformations is tourism, which relies heavily on stable environmental conditions and natural attractions for its sustenance.

Tourism destinations, especially those dependent on climate-sensitive activities like skiing and coastal recreation, are increasingly grappling with the adverse effects of climate variability. Alterations in climatic patterns have been found to influence tourist perceptions, destination attractiveness, and travel preferences. For instance, diminishing snow cover in winter resorts, coastal erosion, and the heightened frequency of extreme weather events have contributed to significant shifts in tourism demand. Consequently, climate change not only threatens the economic stability of destinations but also necessitates a reevaluation of tourism management and marketing strategies.

This study aims to systematically examine the impact of climate change on destination choice by integrating findings from relevant literature. By employing a content analysis approach, it seeks to highlight the multifaceted effects of climate variability on tourism destinations and propose strategic recommendations to mitigate these impacts.

Methodology

The research adopts a qualitative content analysis method to investigate how climate change influences destination selection. This approach allows for the systematic examination of secondary data, including peer-reviewed articles, reports, and case studies, to identify recurring themes and trends. Traditional content analysis was employed to provide an in-depth understanding of the environmental, social, and economic dimensions of climate change's effects on tourism.

Findings

The analysis reveals that climate change impacts tourism destinations in several interrelated ways:

Environmental Changes:

Climate-induced environmental transformations, such as rising temperatures, reduced snow cover, and sea-level rise, have directly affected the viability and attractiveness of many tourism hotspots. For instance, winter tourism destinations reliant on consistent snowfall are increasingly facing challenges in maintaining their competitiveness. Similarly, coastal regions are threatened by erosion, flooding, and habitat destruction, which diminish their appeal to tourists.

Economic Consequences:

The economic repercussions of climate change on tourism are significant. Reduced tourist arrivals due to adverse climatic conditions lead to declining revenues, which in turn affect local economies dependent on tourism. Regions reliant on seasonal tourism are particularly vulnerable, as shifts in climate patterns disrupt traditional travel periods and diminish overall tourist satisfaction.

Social and Perceptual Impacts:

Climate change also influences the social dynamics and perceptions of destinations. Tourists' safety concerns and changing preferences for climate-resilient locations have altered traditional travel flows. Destinations perceived as high-risk due to extreme weather events often experience a decline in tourist arrivals, forcing a reconfiguration of marketing and management strategies.

Conclusion

This study reveals that climate change significantly impacts tourism destinations by altering their environmental characteristics, economic stability, and social dynamics. Destinations reliant on climate-sensitive activities, such as winter and coastal tourism, are particularly vulnerable to risks like reduced snow cover, rising sea levels, and extreme weather events. These changes disrupt tourist preferences and reduce destination attractiveness, leading to economic losses and shifts in traditional travel patterns. The findings emphasize the urgent need for sustainable tourism practices, adaptive risk management strategies, and increased awareness among stakeholders to mitigate these impacts. By integrating climate-conscious policies and fostering collaboration at local and global levels, the tourism sector can build resilience and ensure its long-term viability despite the challenges posed by climate change.

Discussion

The findings align with existing literature emphasizing the profound effects of climate change on tourism. Studies by Scott et al. (2008) and Wilkins et al. (2017) highlight how climate is a critical determinant in shaping destination attractiveness and tourist satisfaction. Furthermore, research by Lam-González et al. (2022) underscores the need for adaptive measures to enhance the resilience of climate-sensitive destinations.

However, this study also identifies gaps in current adaptation efforts. While sustainable tourism practices and climate-conscious policies are increasingly being discussed, their implementation remains uneven across regions. Resource constraints, lack of stakeholder collaboration, and insufficient awareness are key barriers to effective adaptation. This underscores the urgency of fostering stronger international cooperation and localized action plans to address the challenges posed by climate change to tourism.

Recommendations

Based on the findings, the following recommendations are proposed:

- Tourism managers should prioritize eco-friendly policies and infrastructure development to mitigate climate impacts. Measures such as adopting renewable energy sources, enhancing waste management systems, and promoting low-carbon tourism options can bolster destination resilience.
- Developing comprehensive risk assessment frameworks and implementing early warning systems can help mitigate the effects of extreme weather events. For instance, destinations susceptible to flooding or erosion should invest in adaptive infrastructure to safeguard their appeal and functionality.
- Educational campaigns targeting tourists and tourism stakeholders are crucial for fostering a deeper understanding of climate change and its implications. Promoting sustainable travel behaviors and creating incentives for eco-friendly practices can contribute to long-term resilience.
- Regional and global cooperation is essential to address the systemic nature of climate change. Policies integrating tourism with climate change mitigation and adaptation efforts should be developed in coordination with international organizations and local governments.
- Leveraging technology to develop climate-resilient tourism solutions, such as virtual tourism and climate-adaptive booking platforms, can provide alternative revenue streams and enhance the sector's sustainability.